

حسابداری مالی چیست و چه اهمیتی دارد؟

حسابداری مالی فرآیند ثبت، تجزیه و تحلیل و گزارش فعالیت‌های تجاری یک شرکت به منظور تهیه صورت‌های مالی است که توسط ذینفعان (داخلی و خارجی) برای ارزیابی سلامت مالی یک شرکت استفاده می‌شود. در نتیجه، گزارش‌های حسابداری مالی در تصمیم‌گیری برای اهداف شرکت، نحوه اجرای آن و تعداد تخصیص منابع انسانی و سایر منابع به بخش‌های مختلف بسیار مهم است.

تعریف حسابداری مالی

حسابداری مالی فرآیند ثبت، تجزیه و تحلیل و گزارش فعالیت‌های تجاری یک شرکت به منظور تهیه صورت‌های مالی است که توسط ذینفعان (داخلی و خارجی) برای ارزیابی سلامت مالی یک شرکت استفاده می‌شود. در نتیجه، گزارش‌های مالی در تصمیم‌گیری برای اهداف شرکت، نحوه اجرای آن و تعداد تخصیص منابع انسانی و سایر منابع به بخش‌های مختلف بسیار مهم است.

برای دریافت دمو نرم افزارهای مالی

اصول حسابداری مالی

حسابداری مالی بر مجموعه‌ای از اصول بنا شده است که پنج اصل مهم آن عبارتند از:

– اصل درآمد

این امر بیان می‌کند که درآمد یک کسب‌وکار زمانی ثبت می‌شود که مشتری کالا یا خدماتی را دریافت می‌کند، نه زمانی که برای آن هزینه می‌پردازد.

– اصل تشخیص هزینه

تمام هزینه‌ها زمانی ثبت می‌شوند که یک شرکت دریافت محصولات یا خدمات را از شخص ثالث تأیید کند، نه زمانی که صورت‌حساب دریافت می‌شود.

– اصل تطبیق

هر دلار درآمد باید با مقدار مساوی هزینه مطابقت داده شود. به عنوان مثال، یک آژانس بازاریابی ممکن است از مشتری برای توسعه وبسایت خود هزینه کند. هاست، دامنه و زمان توسعه‌دهنده از جمله هزینه‌هایی است که آژانس برای این پروژه متحمل شده است. این هزینه‌ها باید متناسب با محدوده پروژه باشد.

– اصل هزینه

به جای استفاده از هزینه‌های جاری یا فروش مجدد، هزینه‌های تاریخی دارایی‌ها و بدهی‌ها باید در نظر گرفته شود. برای مثال، ارزش املاک و مستغلات با گذشت زمان در نوسان است، اما باید در حسابداری مالی استفاده شود، زیرا تاریخی است نه جاری. به این نوع، حسابداری بهای تمام شده می‌گویند.

– اصل عینیت

در حسابداری مالی، فقط باید از حقایق واقعی و تأیید شده استفاده کرد و نه از برآوردها یا ارزش‌های تخمینی.

حسابداری دوطرفه

حسابداری دوطرفه همان طور که از عنوان آن پیداست، یک رویکرد حسابداری مرسوم است که در آن هر معامله حداقل در دو حساب ثبت می شود. در نتیجه، یک یا چند حساب بدهکار می شود و یک یا چند حساب بستانکار می شود. مبلغ کل هر تراکنش باید تعادل داشته باشد و تضمین کند که تمام پول حساب شده است. اعتبارات در سمت راست دفتر ثبت می شود، در حالی که بدهی ها در سمت چپ ثبت می شوند.

شرکت های دولتی باید استانداردها و شیوه های حسابداری تعیین شده توسط اصول حسابداری پذیرفته شده عمومی را که توسط هیئت استانداردهای حسابداری مالی، یک سازمان داوطلبانه نظارت می شود، دنبال کنند.

حسابداری دوطرفه همچنین مؤثرترین رویکرد برای یک شرکت به منظور ردیابی پیشرفت مالی خود است، به ویژه زمانی که اندازه سازمان رشد می کند. در هر زمان، ورودی های بدهکار و اعتبار باید برابر باشند. مؤثرترین رویکرد برای پیگیری پیشرفت مالی یک کسب و کار و جلوگیری از اشتباهات انسانی در حسابداری مالی، استفاده از سیستم حسابداری دوطرفه است.

چه کسی از اصول حسابداری مالی سود می برد؟

مخاطبان خارجی اطلاعات مالی، برخلاف مدیریت شرکت یا ذینفعان داخلی، مستقیماً در عملیات کسب و کار یا سازمان دخالت ندارند. آنها افراد خارجی در این حرفه با حداقل دانش از عملیات، وضعیت مالی و سلامت کلی شرکت هستند. به بیان دیگر، کاربران خارجی کسانی هستند که به اطلاعات مالی درباره کسب و کارها نیاز دارند تا بتوانند تصمیمات مالی درستی بگیرند.

هدف نهایی حسابداری مالی ادغام معاملات شرکت و سایر اسناد مرتبط مانند صورت حسابها و رسیدهای فروش در صورتهای مالی با هدف عمومی است تا برای مخاطبان خارجی قابل درک باشد.

اصل اساسی در اینجا این است که زینفعان خارجی باید بتوانند این داده‌های مالی را هنگام تصمیم‌گیری تجاری درک کرده و به کار گیرند. اگر اطلاعاتی قابل استفاده نباشد، داشتن اطلاعات بی‌معنی است. هیئت استانداردهای اصول حسابداری مالی برای اطمینان از اینکه صورت‌های مالی قابل مقایسه و قابل فهم هستند، مجموعه‌ای از قوانین یا دستورالعمل‌های حسابداری را تدوین کرد.

اهمیت حسابداری مالی برای تجارت

یکی از مهم‌ترین رشته‌های حسابداری، حسابداری مالی است. این حوزه انبوهی از اطلاعات را ارائه می‌دهد که برای محل کار بسیار مهم است و به کسب‌وکارها در ثبت و ردیابی همه داده‌های مالی و همچنین درک سلامت شرکت و تصمیم‌گیری آگاهانه کمک می‌کند.

نکات ذکر شده در زیر می‌تواند اهمیت حسابداری مالی را بهتر نشان دهد:

- پیگیری تراکنش‌های مالی

هدف اولیه حسابداری مالی، مستندسازی و ثبت تراکنش‌های مالی است که در اصطلاح حسابداری از آن به عنوان ساماندهی یاد می‌شود. حسابداری مالی توسط صاحبان مشاغل کوچک برای مستند کردن تمام فعالیت‌های تجاری شرکت خود در دفتر حسابداری استفاده می‌شود.

کلیه تراکنش‌های مالی با استفاده از دو ورودی در حسابداری مالی ثبت می‌شود. در

نتیجه، هر رویه حسابداری دو طرف دارد، یکی بستانکار و دیگری بدهکار. حسابداری مالی برای صاحبان مشاغل حیاتی است زیرا به آنها بینش‌های روشمندی می‌دهد که به آنها اجازه می‌دهد شغل خود را توصیف کنند و تصمیمات مناسب بگیرند.

– مقایسه و تجزیه و تحلیل داده‌های مالی

مقایسه و تجزیه و تحلیل دو تکنیکی هستند، که صاحبان مشاغل تجاری ممکن است برای بررسی و تحقیق در مورد رقابت و چشم‌انداز سرمایه‌گذاری به کمک داده‌های حسابداری مالی، از آنها استفاده کنند.

اصول کلی کنترل حسابداری مالی. در نتیجه، شباهتی در تکنیک تولید داده‌ها و اطلاعات مالی برای چندین شرکت پدیدار می‌شود و این حسابداری به محاسبه نسبت‌های مالی بر

اساس داده‌های خود شرکت و سپس مقایسه با رقبای صنعتی یا نسبت‌های استاندارد کمک می‌کند.

– انتشار اطلاعات به احزاب داخلی

هدف حسابداری مالی مراقبت از کاربران داخلی و تشکیل بخش مالی و همچنین افرادی است که شغلشان به انتشار سود توسط سهام وابسته است. این داده‌های مالی ممکن است توسط صاحبان کسب‌وکار برای کشف کمبودها و توانایی‌های کارکنان استفاده شود. همچنین می‌تواند برای پاداش کارمندان برای بهره‌وری‌شان مورد استفاده قرار گیرد.

– انتشار اطلاعات به مخاطبان خارجی

حسابداری مالی به صاحبان شرکت‌های تجاری کمک می‌کند تا اطلاعات حسابداری را به طرف‌های خارجی منتقل کنند، که شامل افراد و شرکت‌هایی است که با آنها تجارت می‌کنند اما بخشی از عملیات آنها نیستند و به عنوان مخاطبان خارجی داده‌های مالی از آنها یاد می‌شود.

نتایج نهایی فعالیت‌های حسابداری مالی در این صورت‌های مالی نشان داده شده است. تأمین‌کنندگان و بانک‌ها دو نمونه هستند.

- صورت‌های مالی مطابق با اصول حسابداری مالی

اکثر کسب‌وکارها صورت‌های مالی سه ماهه و سالانه تهیه می‌کنند که در اختیار سرمایه‌گذاران و سهامداران قرار می‌دهند. در بخش تجاری، چهار صورت مالی اساسی وجود دارد که برای نشان دادن عملکرد مالی یک شرکت استفاده می‌شود:

- صورت درآمد

صورت سود و زیان (همان صورت درآمد که به عنوان صورت سود و زیان هم شناخته می‌شود) یک صورت مالی است که یک دوره زمانی خاص (یک چهارم یا یک سال) را پوشش می‌دهد.

درآمد معمولاً در دوره فروش محصولات و خدمات ثبت می‌شود، که ممکن است مطابق با اصول پذیرفته شده حسابداری همان دوره زمانی باشد که وجه نقد دریافت شده است یا نباشد.

– ترازنامه

در پایان هر دوره حسابداری، ترازنامه صورت دارایی‌ها و بدهی‌ها است. به بیان دیگر، ترازنامه یک تصویر مالی است که در یک مقطع زمانی مشخص گرفته شده است.

مقدار تأمین مالی ارائه شده توسط عملیات (سود انباشته که بین سهامداران پراکنده نشده است) و سهامدارانی که از طریق سرمایه‌گذاری مشارکتی مجدداً سرمایه‌گذاری می‌کنند، به عنوان حقوق صاحبان سهام نامیده می‌شود.

– صورت جریان نقدی

برخلاف سود خالص در صورت سود و زیان که یک آمار غیرنقدی است، صورت جریان نقدی، جریان واقعی وجه نقد به داخل و خارج یک شرکت را در یک دوره زمانی معین نشان می‌دهد. جریان‌های نقدی حاصل از اقدامات عملیاتی، سرمایه‌گذاری و تأمین مالی در صورت جریان نقدی نشان داده می‌شود.

– بیانیه سود انباشته

این بیانیه سود سهام پرداخت شده از سود به سهامداران و همچنین سود باقی‌مانده توسط شرکت در یک دوره زمانی را نشان می‌دهد.

اندازه شرکت شما بر صورت‌های مالی که باید استفاده کنید تأثیر می‌گذارد. اگر سرمایه‌گذار دارید، استفاده از همه چیز مهم است، بنابراین می‌توانید هنگام ارائه داده‌های مالی کاملاً صادق باشید. شفافیت این احتمال را افزایش می‌دهد که سرمایه‌گذاران به شما اعتماد کنند تا شرکت شما از نظر مالی سرپا بماند. ترازنامه باید همیشه در دسترس باشد تا به آنها در بررسی دارایی‌ها و بدهی‌هایشان کمک کند.

اصول حسابداری مدیریت در مقابل اصول حسابداری مالی

مدیران و مسئولان از حسابداری مدیریت، که اغلب به عنوان حسابداری مدیریتی هم

شناخته می‌شود، برای انتخاب در مورد اقدامات روزمره یک شرکت استفاده می‌کنند. حسابداری مدیریتی با این واقعیت متمایز می‌شود که بر اساس روندهای حال و آینده است تا عملکرد تاریخی. به عنوان مثال، تصمیم‌گیری در مورد اینکه شرکت شما چقدر باید برای یک محصول جدید هزینه کند و ارزیابی میزان پولی که خط تولید آینده هزینه خواهد کرد، هر دو نمونه حسابداری مدیریتی هستند. تعیین زمان تعویض رایانه‌های محل کار نیز کار دشواری است. حسابداری مدیریتی باید بر پیش‌بینی بازارها و روندهای آتی تکیه کند، زیرا مدیران شرکت اغلب ملزم به انتخاب عملیاتی در یک بازه زمانی کوتاه هستند.

از سوی دیگر، حسابداری مالی برای نشان دادن وضعیت مالی یک شرکت به ذینفعان خارجی استفاده می‌شود. این امر به هیئت‌مدیره، سهامداران، سرمایه‌گذاران آینده، اعتباردهندگان و شرکتهای وام‌دهنده امکان می‌دهد درک کنند که شرکت در گذشته چگونه بوده است. این گزارش‌ها سالی یک بار ارائه می‌شود. در صورتی که شرکتی در بورس اوراق بهادار پذیرفته شده باشد، گزارش‌ها باید عمومی شوند.

مخاطبان و فراوانی گزارش دو تفاوت اصلی بین حسابداری مالی و مدیریتی هستند. اولین تمایز این است که حسابداری مدیریتی به جامعه داخلی یک شرکت ارائه می‌شود، در حالی که حسابداری مالی برای مخاطبان خارجی است. اگرچه اصول حسابداری مالی برای امروز و سرمایه‌گذاران بالقوه از اهمیت بالایی برخوردار است، حسابداری مدیریتی برای مدیران ضروری است تا در حال حاضر و آینده درآمد داشته باشند.

تمایز دوم این است که اصول حسابداری مالی دقیق است، در حالی که حسابداری

مدیریتی ممکن است بر اساس یک حدس یا فرض باشد، زیرا اکثر مدیران قبل از تصمیم‌گیری، زمان لازم برای به دست آوردن ارقام صحیح یا دقیق را ندارند.

مزایای حسابداری مالی

حسابداری یکی از جنبه‌های حیاتی هر سازمانی است زیرا وضعیت مالی واقعی شرکت را افشا می‌کند. هر سال از بهره‌برداری مجموعه‌ای از رکوردهای خاص خود را دارد. به عنوان یک نتیجه، امکان مقایسه دوره‌های مختلف حسابداری وجود دارد. این شرکت همچنین می‌تواند حساب‌های مالی خود را به کمک نرم افزار حسابداری با عملکرد سایر مشاغل مقایسه کند. حسابداری برای مالیات نیز مهم است و در صورت بروز اختلاف، این سوابق ممکن است به شواهد قانونی مهم تبدیل شوند.

گذشته از آن، حسابداری از تقلب و سرقت در داخل بخش جلوگیری می‌کند. هر سنت در نقل و انتقال مشهود است. به بیان دیگر، تراکنش‌های تقلبی یک دنباله کاغذی نیز ایجاد می‌کنند. علاوه بر این، اینها سوابق مهمی برای احزاب داخلی و خارجی هستند. این داده‌ها برای تصمیم‌گیری از جریان نقدی تا وضعیت منابع تا استفاده بهینه به کار می‌روند. اطلاعات حیاتی را در مورد عملکرد شرکت و خطرات احتمالی در اختیار سرمایه‌گذاران، طلبکاران و وام‌دهندگان قرار می‌دهد.

حسابداری مالی دارای مزایای متعددی است که به بهبود عملکرد و مدیریت امور مالی کمک می‌کند:

- 1. حفظ سوابق تجاری:** با ثبت تمامی تراکنش‌ها در دفاتر، حسابداری مالی اطمینان می‌دهد که سوابق تجاری به درستی ثبت و حفظ می‌شوند، که از اهمیت بالایی برخوردار است.
- 2. پی بردن به کلاهبرداری‌ها و اشتباهات:** حسابداران مالی دقیقاً تمام داده‌های مالی را ثبت می‌کنند که به عنوان مدرکی برای جلوگیری از کلاهبرداری‌ها یا اشتباهات خدمت می‌کند.
- 3. مقایسه نتایج:** با نگهداری سیستماتیک سوابق، مقایسه سود و زیان سال‌های مختلف امکان‌پذیر می‌شود که به مدیران کمک می‌کند تصمیم‌گیری‌های بهتری انجام دهند.
- 4. تهیه صورت‌های مالی:** حسابداری مالی اطلاعات مورد نیاز برای تهیه صورت‌های مالی مانند صورت سود و زیان و ترازنامه را فراهم می‌کند.
- 5. تسهیل اخذ وام:** با ارائه اطلاعات مالی، حسابداری مالی به شرکت‌ها کمک می‌کند

- تا اقدامات لازم برای اخذ وام را انجام دهند.
6. **تسهیل تشخیص ارزش کسب و کار:** حسابداری مالی ارزش تجارت را تشخیص می دهد که در صورت انتقال کسب و کار به دیگرین موجب تسهیل فرآیند می شود.
7. **کمک به مدیریت:** با ارائه اطلاعات مالی، حسابداری مالی به مدیران کمک می کند تا تصمیم گیری های مدیریتی را با اطمینان بیشتری انجام دهند.
8. **کمک به امور مالیاتی:** حسابداری مالی با نگهداری دقیق اطلاعات مالی، فرآیند تسویه بدهی مالیاتی را تسهیل می کند.
9. **تسهیل کمک به کنترل دارایی ها:** با ارائه اطلاعات مربوط به دارایی ها، حسابداری مالی به کنترل بهتری بر دارایی ها کمک می کند.

انواع حسابداری مالی

– روش حسابداری نقدی

شرکت‌های کوچک اغلب از حسابداری بر مبنای نقدی استفاده می‌کنند زیرا اجرای آن ساده است. رویکرد روش نقدی با قوانین اصول حسابداری پذیرفته شده عمومی متفاوت است. تراکنش‌های مالی تنها زمانی به روش نقدی وارد می‌شوند که واقعی شوند.

برای مثال، هنگامی که پرداختی دریافت می‌گردد، درآمد ثبت می‌شود، در حالی که هزینه‌ها هنگام تسویه بدهی به ثبت می‌رسد. صورت‌های مالی ارائه شده بر روی یک سیستم حسابداری نقدی اطلاعاتی را در مورد منابع وجوه نقد در طول دوره مالیاتی، نحوه مصرف وجوه نقد و مانده وجوه نقد در تاریخ گزارش ارائه می‌کند. یادداشت‌های صورت‌های مالی ممکن است اطلاعات بیشتری در مورد بدهی‌ها ارائه دهد.

در حالی که حسابداری نقدی برای صاحبان مشاغل فردی و شرکت‌های کوچک بهترین است، ممکن است برای رسیدگی به حساب‌های شخصی تا مقدار مشخصی نیز استفاده شود. به عنوان مثال، اگر درآمد سالانه یک شرکت بیش از 5 میلیون دلار باشد، خدمات درآمد داخلی (IRS) یک شرکت را موظف می‌کند که از روش حسابداری تعهدی پیروی کند.

یکی از ایرادهای مهم سیستم این است که احتمال دارد تصویری نادرست از وضعیت مالی یک واحد تجاری ارائه دهد، به ویژه زمانی که فعالیت‌هایی مانند هزینه‌های پرداخت

نشده، دریافت‌های نقدی یا دریافتی‌های معلق در صورت‌های مالی لحاظ نشده باشند.

– روش حسابداری تعهدی

مفهوم تطبیق، زیربنای روش تعهدی حسابداری است که هدف آن تطبیق درآمد و هزینه در سال مناسب است. اصل تطابق مستلزم آن است که این معیار مبتنی بر پیوند علت و معلولی بین درآمد گزارش شده و هزینه باشد.

از آنجایی که معاملات با هم در یک دوره ثبت می‌شوند، تطبیق درآمدها و هزینه‌ها به روش تعهدی در دستیابی به ارزیابی دقیق‌تر از درآمد خالص دوره‌ای کسب‌وکار کمک می‌کند. سود فقط زمانی ثبت می‌شود که به دست می‌آید و هزینه‌ها فقط پس از وقوع آنها بر اساس حسابداری تعهدی ثبت می‌شود. به این معنی که یک فاکتور می‌تواند به عنوان درآمد طبقه‌بندی شود حتی اگر هنوز پرداختی دریافت نشده باشد.

به همین ترتیب، حتی اگر پرداخت به تعویق بیفتد، هزینه‌ها گزارش می‌شود. شایان ذکر است که هنگام استفاده از روش تعهدی و دریافت پیش‌پرداخت، پیش‌پرداخت تا ماه بعد که درآمد وصول شده است محاسبه نمی‌شود. با این حال، تعویق بیش از سال مالیاتی بعدی قابل تصور نیست. در نتیجه، به دلایل مالیاتی، پیش‌پرداخت باید به عنوان درآمد در گزارش‌های مالی مناسب و دریافت‌های ناخالص نشان داده شود.

حسابدار مالی کیست و چه وظایفی دارد؟

حسابدار مالی یک حرفه‌ای است که مسئولیت تهیه، تنظیم و ارائه گزارش‌های مالی را بر

عهده دارد. او نظارت می‌کند و صورت‌های مالی را ساماندهی و ثبت می‌کند تا اطلاعات دقیق و صحیحی ارائه شود. برای این کار، یک حسابدار مالی باید دانش و تجربه کافی در زمینه حسابداری داشته باشد و بتواند مسئولیت‌های پیچیده حسابداری مرتبط با امورات مالی یک سازمان را به خوبی انجام دهد. علاوه بر این، او باید قادر به ارزیابی شرایط اقتصادی شرکت در دوره‌های زمانی مختلف باشد و گزارش‌های مربوطه را به مدیریت ارائه دهد.

وظایف یک حسابدار مالی شامل:

1. جمع‌آوری و مرتب کردن تمامی اسناد و مدارک مالی.
2. اطمینان از درستی و صحت تمامی اسناد مالی.
3. ثبت حسابداری بر اساس مدارک صادره.
4. تهیه و تنظیم ترازنامه‌ها به صورت روزانه و ماهانه.
5. ارائه گزارش‌های مالی به مدیریت و سایر نهادها.
6. ارائه مشاوره به مدیران در مورد تصمیم‌گیری‌های مالی.
7. تهیه و تکمیل سند لیست حقوق و دستمزد کارکنان.

این وظایف به حسابدار مالی کمک می‌کند تا عملکرد مالی شرکت را مدیریت و ارزیابی کند و مدیران را در تصمیم‌گیری‌های مالی بهتر راهنمایی کند.

نتیجه

حسابداری مالی از زمان پیدایش تحت تأثیر عناصر مختلفی قرار گرفته که به رشد آن کمک کرده است و این جنبه‌ها نیز در طول زمان تغییر کرده‌اند. بسیاری از شرکت‌ها به پیشرفت حسابداری مالی ابراز علاقه کرده‌اند که منجر به انتشار مقالات و مطالعات تحقیقاتی متعدد و همچنین ایجاد یک چارچوب نظری برای پیشرفت حسابداری مالی شده است.

حسابداری مالی یک فعالیت تجاری مهم است که متخصصان را قادر می‌سازد تا امور مالی شرکت خود را درک کنند. شفافیت، تصمیم‌گیری مبتنی بر داده‌ها و افزایش سودآوری همگی از مزایای آن هستند.